

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/82562>

Please be advised that this information was generated on 2019-10-18 and may be subject to change.

ETHIEK

Eeuwig leven

Collega-ethici laten zich nogal eens negatief uit over levensverlenging en -verbetering, enhancement, als doel van geneeskunde en geneeskundig onderzoek. Wat heeft leven voor zin als al je dierbaren inmiddels overleden zijn? Het leven verliest überhaupt zijn zin als het eeuwig duurt. Want waarom zou je nog iets ondernemen, als je alle tijd van de wereld hebt? Alleen deadlines, het woord zegt het al, brengen ons immers echt in beweging? En zou het eerlijk zijn tegenover mensen met lagere inkomens die toch al gemiddeld eerder sterven, om te investeren in zo iets wufts als levensverlenging?

In *Enhancing Evolution* maakt John Harris korte metten met al deze bezwaren. Natuurlijk moeten er faire

verdelingsprincipes komen. Maar dat we een bepaald goed niet meteen aan iedereen tegelijk kunnen verschaffen, mag geen reden zijn om datzelfde goed dan maar meteen aan niemand te geven. Rechvaardigheid betekent geen gelijkheid in het negatieve. En zonder

deadlines kunnen we vast wel. Laten we het eens meemaken. Het is niet verplicht. Het lijkt Harris heerlijk. Hij bespreekt nog veel meer problematiseringen. Hoe moet het met de ruimte die we hebben? Dreigt er geen overbevolking? Zal voortplanting overbodig worden? Is dat dan wel wenselijk? Zijn we nog wel dezelfde persoon als we stukken ouder worden dan pakweg 90? En is het niet veel en veel te duur? Harris bespreekt deze

bezwaren en wuift ze stuk voor stuk weg. Iedereen de gelegenheid geven tot zelfverbetering is een morele plicht. Eeuwig leven moet ons doel zijn. Sterker nog: het is altijd al ons doel geweest en we zijn druk bezig het te realiseren. Al het medisch handelen is er op gericht.

Overtuigender nog dan zijn uitvoerige argumentatieve behandeling van alle pro's en cons is wat tussen de regels door spat, zijn ondubbelzinnige levenswil en levenslust. Hij is niet zo jong meer en hij wil nog lang niet dood. En daar komt hij zonder gêne voor uit. Dat werkt aanstekelijk.

We treuren om de grote hoeveelheid medemensen die lijden aan depressiviteit en zijn met ze begaan. We staan huiverig tegenover euthanasie. We vragen ons af of we niet moeten zorgen dat mensen met een doodswens niet dood willen. Is het dan niet consistent, ligt het dan niet in de lijn, om sympathiek te staan tegenover het pleidooi om alles in het werk te stellen, om al onze bio-technologische hulpmiddelen in te zetten om zo lang mogelijk, zo goed mogelijk te leven?

Carla Bal